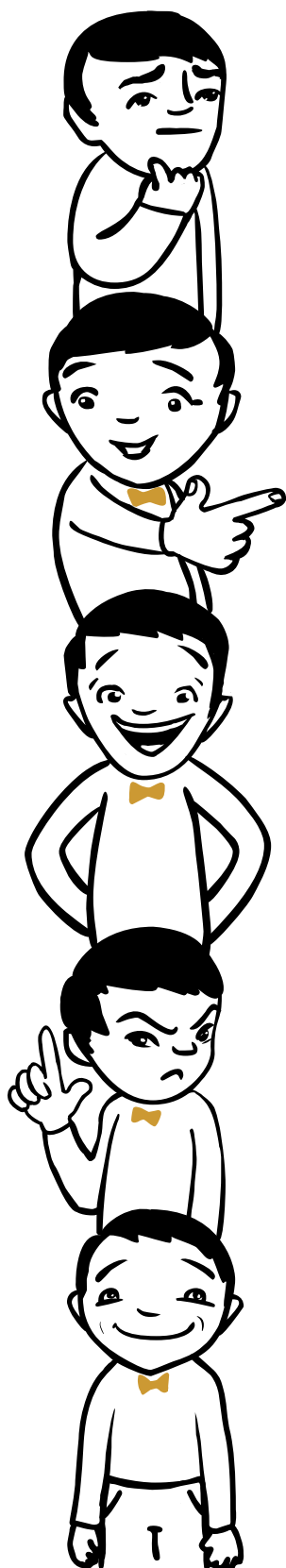

Laenaja meelespea

Paljud pered on võtnud pangast eluasemelaenu kodu soetamiseks. Lisaks eluasemelaenule on aja jooksul lisandunud võib-olla ka krediitkaart, liisitud auto ning võetud tarbimislään. Kuigi omal ajal tundusid need kohustused jõukohased, siis muudatused majanduskeskkonnas võivad kaasa tuua makseraskused.

Selged ohumärgid:

koondamisteade ja töökoha kaotus
sissetulekute vähenemine
pikem sundpuhkus
töandja võimalik pankrot

Kui midagi sellist on Sinu elus juhtunud, siis pöördu kohe oma panga poole! Mida varem Sa probleemi teadvustad, seda kergem on olukorda lahendada. Juhul kui ohumärke ei ole, siis püüa siiski hoida varuks vähemalt mõne kuu laenumaksed, võimaluse korral aga kogu tagavararahaks kuni poole aasta laenumaksed.

Kui pöördud panga poole enne makseraskuste tekkimist, siis jääb Sinu maksete ajalugu rikkumata, mis näitab, et oled vastutustundlik oma kohustuste suhtes.

KOOSTÖÖS PANGAGA ON VÕIMALIK LEIDA LAHENDUS. PANK SAAB PAKKUDA:

- **Maksepuhkust.** Maksepuhkus on lühiajaline lahendus, millest on olnud abi ligikaudu 70% juhtude puhul.
- **Laenutähtaja pikendamist kuumaksete suuruse vähendamiseks.**
- **Laenukohustuste ühendamist suuremaks laenuks nt. kinnisvara tagatisel.** Kui Sul on palju lühikese tähtajaga kohustusi nagu järelmaksud ja tarbimisläänud, siis tasub kaaluda võimalust need ühendada pikemaajaliseks laenuks, mis tähendab, et Sinu igakuine maksekoormus väheneb.
- Õigeks lahenduseks võib ka olla **laenukoormuse vähendamine** laenuga soetatud vara müügi näol.

NB! Ära kasuta kunagi pikaajalise laenu tasumiseks lühiajalist ja kallist laenu, see ainult süvendab probleemi.

Pangad ei kustuta kohustusi, kuid aitavad leida probleemide tekkimisel lahendusi.

Sundmüük on äärmuslik meede, mida rakendatakse praktikas väga harva. Enamasti on tegemist olukorraga, kus klient ei reageeri panga kirjadele ning keeldub koostööst.